

Městský úřad Beroun
Odbor životního prostředíDatum:
30.05.2022Číslo jednací:
MBE/32424/2022/ZP-BlcSpisová značka:
01584/2022/ZP/2Vyřizuje / telefon:
Bc. Dita Blahovcová/
311654283E-mail:
zp5@muberoun.cz

počet listů: 3

Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O**Zásah do významného krajinného prvku „vodní tok“ (vodní tok Berounka), „údolní niva“ – stavba „Berounka ř. km 21,638 – jez Zadní Třeň – výstavba rybního přechodu a vodácké propusti“, k.ú. Zadní Třeň , Hlásná Třeň**

Městský úřad Beroun, odbor životního prostředí, jako orgán ochrany přírody podle § 75 odst. 1 písm. c) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 114/1992 Sb.), příslušný podle § 77 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb. a jako místně příslušný správní orgán podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), dále jako dotčený orgán podle § 90 odst. 17 zákona č. 114/1992 Sb. příslušný k vydání závazného stanoviska podle § 149 odst. 1 správního řádu,

v y d á v á

právní osobě Povodí Vltavy, státní podnik, IČ: 70889953, sídlo Holečkova 3178/8, Praha 5,

s o u h l a s n é z á v a z n é s t a n o v i s k o

podle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. k zásahu do významného krajinného prvku „vodní tok“ (vodní tok Berounka) a „údolní niva“ (údolní niva vodního toku Berounka), v rámci stavby „Berounka ř. km 21,638 – jez Zadní Třeň – výstavba rybního přechodu a vodácké propusti“, pozemky parc.č. 175/1, 175/2, 177/2, 178/4, katastrální území Hlásná Třeň a parc.č. 508/1, 542/1, 544, 2048/1, 2048/7, 2048/8, katastrální území Zadní Třeň, podle dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby (zpracovala ENVISYSTEM, s.r.o., zodp. projektant Ing. David Bůžek; datum 06/2022)

při splnění následujících podmínek:

- 1) před zahájením stavebních prací a pro jejich průběh stavebník zajistí odborný biologický dozor v místě stavby, který v případě nutnosti navrhne k realizaci příslušná opatření za účelem eliminaci negativních vlivů na živočichy (př. bezpečný přenos do vhodného biotopu v předem určené lokalitě, časové omezení v průběhu stavby, aj.); tato skutečnost bude zanesena do stavebního deníku
- 2) v průběhu stavby nedojde ke znečištění vodního toku (únik pohonných a jiných závadných látek)
- 3) kácení dřevin rostoucích mimo les proběhne v době vegetačního klidu, mimo období hnízdění ptactva, tj. přibližně v období od 1.10. do 31.3. a nebude provedeno dříve, než bude stavba zahájena na základě pravomocného stavebního povolení.

Odůvodnění

Městský úřad Beroun, odbor životního prostředí, obdržel dne 11.5.2022 žádost stavebníka - právnické osoby Povodí Vltavy, státní podnik, IČ: 70889953, Holečkova 3178/8, Praha 5, zastoupené na základě plné moci ENVISYSTEM, s.r.o., IČ: 48585904, U Nikolajky 1085/15, Praha 5, o vydání závazného stanoviska podle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. k zásahu do významného krajinného prvku (vodní tok Berounka) a „údolní niva“ (údolní niva vodního toku Berounka), v rámci stavby „Berounka ř. km 21,638 – jez Zadní Třebaň – výstavba rybího přechodu a vodácké propusti“, pozemky parc.č. 175/1, 175/2, 177/2, 178/4, katastrální území Hlásná Třebaň a parc.č. 508/1, 542/1, 544, 2048/1, 2048/7, 2048/8, katastrální území Zadní Třebaň.

Žádost je doložena informacemi o pozemcích (katastr nemovitostí), ortofotomapou na podkladě kopie katastrální mapy, dokumentací pro vydání rozhodnutí o umístění stavby (zpracovala ENVISYSTEM, s.r.o., zodp. projektant Ing. David Bůžek; datum 06/2022), odborným stanoviskem Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (po projednání záměru v Komisi pro rybí přechody dne 2.2.2021) ze dne 29.4.2021 (č.j. SR/0127/SC/2021-2), jehož doporučenou variantu za účelem zajištění migrační prostupnosti pro ryby a další vodní živočichy v rámci stavby rybího přechodu projektová dokumentace respektuje, plnou mocí k zastupování stavebníka, výpisem z obchodního rejstříku Povodí Vltavy, státní podnik, IČ: 70889953 a ENVISYSTEM, s.r.o., IČ: 48585904. Projektová dokumentace záměru dále mj. zohledňuje Koncepti zprůchodnění říční sítě ČR (zpracovalo Ministerstvo životního prostředí, rok 2009, aktualizace 2014 a 2020) a studii proveditelnosti „Zprůchodnění migračních překážek na vodních tocích v povodí Vltavy (tok Berounky) úsek č.I. – jez Zadní Třebaň“ (Envisystem, 2013).

Zájmové území, dotčené stavbou rybího přechodu RPI a vodácké propusti na levém břehu (SO 01 a SO 02), se nachází na rozhraní dvou katastrálních území – Zadní Třebaň a Hlásná Třebaň, na levém břehu vodního toku Berounka. Původní historický pevný jez na vodním toku v místě stavby byl srubokamennou konstrukcí rekonstruovanou na betonový jez, lomený, délky 151,5 m, tvořený betonovou deskou s přelivnou plochou z lomového kamene, v podjezí i nadjezí stabilizován štětovou stěnou Larsen. Opevnění břehů v profilu jezu je tvořeno betonovou nábrežní zdí s obložením lomovým kamenem. V podjezí na obou březích na zeď navazuje svah opevněný kamennou dlažbou. Nábrežní zeď v nadjezí na levém břehu tvoří štětová stěna, na břehu pravém navazuje nátok do derivačního kanálu na MVE. U pravého břehu se nachází štěrková propust šířky 6,0 m a derivační kanál s MVE, kde je instalována jedna Kaplanova turbína (vytvoření spádu hladin k energetickému využití potenciálu řeky). Na břehu levém (pod jezem) byla dokončena stavba ČOV, další pozemky jsou volné, v původním využití.

Zájmové území, dotčené stavbou rybího přechodu RPII u MVE (SO 02), se nachází na levém břehu derivačního kanálu MVE, v profilu MVE na ostrově tvořeném korytem vodního toku Berounka a derivačním kanálem MVE, v katastrálním území Zadní Třebaň. Vtokový objekt na MVE, začínající na pravém břehu Berounky těsně nad jezem, je tvořen betonovým korytem s lávkou pro pěší, stavidlem na nátok na turbínu a dvěma stavidly jalové propusti. Vlastní objekt MVE je umístěn již v odpadním kanálu MVE. Břehy jsou tvořeny nábrežní zdí s kamenným obkladem, v profilu MVE betonovými panely. Odpadní kanál od MVE ústí zpět do vodního toku Berounka asi 850 m pod jezem. Do odpadního kanálu na jeho konci ústí Svinařský potok.

Předmětem záměru je nová stavba zahrnující celkem 3 stavební objekty:

SO 01 Rybí přechod RPI na levém břehu

SO 02 Vodácká propust na levém břehu

SO 03 Rybí přechod RPII u MVE

Účelem stavby je odstranit migrační bariéru a obnovit říční kontinuum v zájmovém úseku, který náleží k ichtyologicky významným, s širokým druhovým zastoupením. Navrhované rybí přechody jsou v souladu s Konceptí zprůchodnění říční sítě ČR (MŽP, VÚV, v.v.i., AOPK, 2009, aktualizace 2014 a 2020), kde jsou uváděny ve výčtu migračních překážek prioritně k realizaci do r. 2027 a řadí Berounku k nadnárodním migračním koridorům s cílovými tahy úhoře, do kategorie s nejvyšší prioritou pro zajištění obousměrné migrace ryb. Navržené řešení stavby je v souladu se Standardy péče o přírodu a krajinu – Voda v krajině, Rybí přechody a odpovídá fyziologickým potřebám cílových druhů ryb.

Souběžně s rybími přechody bude vybudována vodácká propust pro zajištění možnosti překonání jezu vodákům. Pro nezkušené vodáky budou v nadjezí i podjezí vybudována schodiště, umožňující loď přenést přes jez po břehu.

SO 01:

Žlab rybího přechodu je rozdělen do 3 částí.

První je žb žlab délky 15 m o vnitřních rozměrech 4 m šířky a 3,3 m hloubky, jehož koruny a exponované plochy budou opatřeny kamenným obkladem z lomového kamene (žula, barevně odpovídající navazujícím dlažbám svahů koryta).

Druhou část žlabu délky 58 m tvoří lichoběžníkové koryto šířky ve dně 4 m, hloubky v ose 1,15 m, se svahy tvořenými kamennými zdmi na sucho z balvanité rovnániny o sklonu 2:1.

Třetí část žlabu tvoří opět žb žlab délky 8 m o vnitřních rozměrech 4 m šířky a 2,2 m hloubky, jehož koruny a exponované plochy budou opatřeny kamenným obkladem z lomového kamene (žula, barevně odpovídající navazujícím dlažbám svahů koryta).

Do žlabu budou instalovány linie balvanů á 4 m, uložené do betonové lože, které budou tvořit kaskádu stupňů. Linie se bude skládat ze 4 balvanů o velikosti 1,0–1,5 m, půdorysně uspořádány do oblouku, který koncentruje proudnici do středu miskovité kynety.

Navazující plochy budou vyskloňovány v mírném spádu ke stávajícímu terénu a zatravněny. V délce asi 35 m bude na levém břehu svah rozčleněn na terasy pomocí kamenných zídek výšky až 0,5 m.

V horní části žlabu bude prostor využit pro rozšíření vodní plochy – rozšíření 2 tůň do levého břehu až o 7 m.

Umístění rybího přechodu přímo za břehovou linií koryta Berounky má evokovat přírodní bystřinné koryto – rameno kolem jezu překonávající celkový spád na jezu. Je umístěn do hlavní proudnice toku, která zaručuje velkou vábíci atraktivitu pro migrující organismy. Celkový návrhový spád je cca 1,6 m.

Práce v korytě toku budou prováděny pod ochrannou zemních nebo tabulových hrázek v suché jímce.

SO 02:

Vodáckou propust umístěnou přímo do stávajícího pevného jezu bude tvořit žb rampa světlé šířky 2,5 m a délky 9,2 m. Veškeré betonové konstrukce budou pod vodou a nebudou viditelné. Dno žlabu bude obloženo dubovými fošnami. Levou stěnu žlabu bude tvořit stávající kamenná zavazující zeď jezu. Pravou stěnu lokálně výšky až 1,5 m a šířky 0,25 m budou tvořit dubové hranoly. Hradící stavidlo výšky 0,45 m bude nepřetržitě přeléváno vodou (min. průtok 150 l/s).

Součástí objektu jsou i schody pro vodáky umístěné v nadjezí i podjezí.

SO 03:

Žlab rybího přechodu technického charakteru (typ bazénový) bude tvořit subtilní žb polorám délky 58,3 m, o světlé šířce 2,2 m a hloubce 1,4 ÷ 3,8 m. Na stěnách i korunách bude přiznán pohledový beton. Přepážky, které budou tvořit kaskádu tůň, budou obdobně z pohledového betonu. Pozorovatelná za rubem žlabu bude také z pohledového betonu vč. schodiště.

Navazující plochy budou vyskloňovány v mírném spádu ke stávajícímu terénu a zatravněny. Podél žlabu budou vytvořeny cesty pro pěší š. 1,5 m. Vzniklý ostrov bude zatravněn a rozčleněn na terasy pomocí kamenných zídek výšky až 0,5 m.

Rybí přechod PRII je umístěn na levém břehu derivačního kanálu MVE, kde průtok vodní elektrárnou zaručuje dostatečně velkou vábíci atraktivitu pro migrující organismy. Celkový návrhový spád je cca 1,6 m.

Práce budou prováděny za provozu MVE pod ochrannou zemních nebo tabulových jímek v prostoru budoucího nátoky a výtoky.

Stavby jsou umístěny na břehu a částečně přímo v korytě Berounky, v aktivní zóně záplavového území Q100. Zájmové území je z hlediska ochrany přírody součástí významného krajinného prvku vodní tok a údolní niva, nadregionálního biokoridoru K56 (stanovisko Ministerstva životního prostředí k záměru ve vztahu dotčení nadregionálního biokoridoru ÚSES – zakotveno v Koncepci zprůchodnění říční sítě ČR) a mezinárodního prioritního koridoru z hlediska migračně významných toků ČR. Z hlediska územního plánování navrhované stavby dvou rybích přechodů a vodácké propusti jako vodohospodářské stavby patří podle platných územních plánů mezi hlavní nebo přípustné využití.

V rámci realizace jednotlivých stavebních objektů jsou řešeny drobné bourací práce na jezu, opevněném svahu koryta toku, larsenové stěně v nadjezí, kamenné a betonové nábrežní zdi v derivačním kanálu, dojde k odstranění dřevěného seníku (SO 03). Dále dojde k pokácení 3 ks stromů (1x olše lepkavá, 2x vrba jíva) a 170 m² keřů (nálety olše, vrby, lípy, bezu, břízy, aj.), které kolidují se stavbou nebo se nacházejí v manipulačním prostoru stavby. Ponechané dřeviny budou při stavební činnosti chráněny před poškozením za dodržení normy ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích a Standardů péče o přírodu a krajinu – Ochrana dřevin při stavební činnosti.

Předpokládaná doba výstavby je 12 - 14 měsíců.

Pro příjezd na stavbu a zařízení staveniště (SO 01 a SO 02) bude využita stávající částečně zpevněná komunikace (5 m) a nezpevněná cesta (35 m) k jezu napojená na místní komunikaci (ul. Rovinská).

Pro příjezd na stavbu a zařízení staveniště (SO 03) bude využita stávající místní komunikace ul. U Mlýna, stáv. silniční mostek přes náhon na MVE (ul. Ostrov), stáv. betonové přemostění, stáv. nezpevněná komunikace na ostrově, nová přístupová účelová cesta k rybímu přechodu.

Nezpevněné cesty budou po dobu výstavby zpevněny. Po ukončení stavby budou cesty a zařízení staveniště uvedeny do původního stavu.

Na základě posouzení všech podkladů žádosti, vyjádření příslušných odborných subjektů k záměru, s přihlédnutím k současnému stavu a využití zájmového území, bylo s ohledem na zájmy ochrany přírody a krajiny rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto závazného stanoviska. Navrženým technickým řešením stavby rybích přechodů a vodácké propusti dochází k lokálnímu a minimálnímu dotčení koryta vodního toku Berounka a jeho údolní nivy a ke kácení souvisejícího porostu jen v nezbytně nutném rozsahu. Stavba rybích přechodů je zasazena do břehů koryta vodního toku Berounka v nadjezí a podjezí. Nedochází tak k negativnímu ovlivnění krajiny. Pozitivně ovlivňuje ekologickou funkci toku tím, že odstraňuje migrační bariéru a obnovuje říční kontinuum v tomto ichtyologicky významném úseku vodního toku.

Zásah do významného krajinného prvku je upraven stanovenými podmínkami, při jejichž dodržení je možno záměr realizovat. Vzhledem k tomu, že lze během výstavby předpokládat, že dojde k zásahu do biotopu živočichů vázaných na vodní prostředí, je v podmínce č. 1 stanovena povinnost žadatele zajistit před zahájením akce a pro její průběh odborný biologický dozor zájmového území, který vyloučí negativní vliv především na aktuální a permanentní výskyt živočichů vázaných na lokalitu. Podmínka č. 2 stanovuje ochranu vodního toku jako VKP v průběhu realizace prací před znečištěním (ropné látky, olej, apod.). V podmínce č. 3 je určena doba, kdy je možno provést kácení dřevin; doba je vázána na dobu vegetačního klidu a období mimo hnízdění ptactva a na zahájení stavby na základě právní moci stavebního povolení stavby, za jejímž účelem je kácení dřevin navrhováno, tedy okamžik, kdy nastane závažný důvod ke kácení dřevin.

Zásahem do významných krajinných prvků „vodní tok“ a „údolní niva“ by realizací záměru, při splnění podmínek stanovených za účelem vyloučení resp. minimalizace vlivu záměru na tyto významné prvky v krajině z pohledu ochrany přírody a krajiny, nemělo dojít k jejich narušení nebo ohrožení ekologicko-stabilizační funkce. Stavbu rybích přechodů a vodácké propusti lze zároveň považovat za veřejný zájem.

Toto závazné stanovisko nenahrazuje závazné stanovisko orgánu ochrany přírody (tj. příslušného obecního úřadu podle místa kácení) ke kácení dřevin rostoucích mimo les se stanovenou velikostí či jinou charakteristikou, podle § 8 odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb.

Toto závazné stanovisko nenahrazuje příp. povolení příslušného orgánu ochrany přírody (Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství) k udělení výjimky z ochrany zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

Upozornění:

Závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu (ust. § 149 odst. 1 správního řádu).

Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Jeho obsah lze napadnout pouze v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí ve věci samé. Nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který závazné stanovisko vydal. Zrušení nebo změna závazného stanoviska je v případě, kdy rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, již nabylo právní moci, důvodem obnovy řízení.

Bc. Dita Blahovcová v.r.

referent odboru životního prostředí

Doručí se (do datové schránky):

- Povodí Vltavy, státní podnik, IČ: 70889953, Holečkova 3178/8, Praha 5, 150 00, zast. ENVISYSTEM, s.r.o., IČ: 48585904, U Nikolajky 1085/15, Praha 5, 150 00

Za správnost vyhotovení: Lenka Hadáčková